

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ

Н. С. ОЛЬХОВСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент,
E-mail: olh_natali@mail.ru

Ю. В. ХУДЖІНА, студентка II курсу магістратури,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: khudzhina@mail.ru

Анотація. У статті розглядаються способи утворення лексичних одиниць термінів природоохоронної тематики англійської та німецької мов та засоби передачі їх українською мовою. Значна увага приділяється саме структурно-семантичним особливостям екологічних термінів. Проведено словотвірний аналіз. Особлива увага приділяється афіксальному методу утворення нових лексичних одиниць (а саме префіксальному, суфіксальному, префіксально-суфіксальному методам). Розглянуто нові екологічні словосполучення, а саме способи їх утворення. Значна увага приділяється ініціальній аббревіації, гібридним утворенням, акронімам, контамінації, скороченням. У статті також розглянуто особливості екологічного терміна як одиниці галузевої терміносистеми; продемонстровано вплив дефініції і контексту на виокремлення екологічного терміна з ряду одиниць інших галузей знань. Актуальність вибору теми визначається, з одного боку, роллю екологічної лексики у збагаченні словникового складу німецької мови, а з іншого – необхідністю комплексного аналізу інноваційних процесів та явищ у лексиці сфери екології останніх десятиліть. Аналіз існуючих форм термінів дозволяє встановити найбільш продуктивні способи та моделі їх утворення, що дає можливість подальшого прогнозу розвитку терміносистеми.

Ключові слова: словотвір, екологічний термін, афіксація, аббревіація, контамінація, структура

На сьогоднішній час сучасне мовознавство має підвищений інтерес до формування словникового складу мови, оскільки він постійно збагачується новими лексичними одиницями у зв'язку з глобалізацією, розвитком міжнародних контактів тощо.

Актуальність дослідження зумовлена наявністю зростаючого інтересу до вивчення лінгвістичних особливостей термінології природоохоронної тематики та її переклад.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми словотвору досліджували такі видатні мовознавці як: М. Я. Плющ, О. С. Кубрякова, Г. О. Винокур, Ю. А. Зацний та інші. З точки зору когнітивної лінгвістики, словотвір займає важливу роль, оскільки він, цілком орієнтується на комунікацію, на передачу знань про світ. О. С. Кубрякова зазначає, похідні слова на відміну від простих не тільки іменують окрему дію, предмет, але й указують на зв'язок, на їх відношення до інших дій, предметів. Тим самим виникає можливість з'єднати новий досвід зі старим, пізнати невідоме через відоме [10, с. 48-49].

Дослідженнями екологічної термінології в англійській мові займалися такі науковці: Л. Л. Рітківа дослідила молоду терміносистему біотехнології та загальних тенденцій її розвитку в англійській мові [9]; а Н. С. Руденко дослідила

теоретичні та методологічні аспекти екологічної лексики в аспекті перекладу [10]; М. Я. Саламаха дослідила антонімію в парадигматичних відношеннях англословної термінології сфери охорони довкілля [11] та ін. Н. М. Айвазові [1], Г. В. Козлова [2], Н. М. Філіппова [2] розглянули особливості формування україномовної терміносистеми на основі лінгвокогнітивного підходу; С. В. Овсейчик було виведено класифікацію екологічних термінів за тематичними групами, а також проведено дослідження про семантичну структуру української екологічної термінології.

Аналіз окремих аспектів екологічного дискурсу на матеріалі німецької мови було здійснено такими науковцями як: О. В. Іванова, Н. І. Рогожникова, З. І. Ломіліна.

Метою проведення даного дослідження є визначення основних способів творення термінологічної системи екології в порівняльному аспекті англійської, німецької та української мов.

Методи. У роботі використано дефінітивну методику; тезаурусну методику; методику інтерпретації символів; контекстологічний аналіз; концептуальний аналіз; елементи кількісного аналізу.

Результати. Терміни, як знакові одиниці, можуть розглядатися в трьох аспектах: з точки зору форми та структурних особливостей (синтаксичному), значення (семантичному) і особливостей їх вживання (прагматичному).

Термін – емоційно нейтральне слово або словосполучення, яке вживається для точного вираження понять і назв предметів [4, с. 58].

Структурні особливості термінів з точки зору формальної організації мають досить велике значення для взаєморозуміння. Чим складніші структурні моделі термінів, які функціонують і тій чи іншій системі, тим важчим є процес декодування термінологічних одиниць. Аналіз існуючих форм термінів дозволяє також встановити найбільш продуктивні способи та моделі їх утворення, що дає можливість подальшого прогнозування розвитку системи.

Екологічні терміни представлені наступними структурними типами: прості терміни, похідні терміни, складні терміни, термінологічні сполучення, скорочення.

Простий термін є непохідним, основа якого залишається незмінною та включає в себе головне значення слова. Складається лише з однієї кореневої морфеми, до якої можуть приєднуватися морфологічні флексії. Напр. нім: *das Klima* – клімат, *die Erde* – земля, *das Ozon* – озон, *das Mineral* – мінерал, *der Müll* – відходи, *die Pflanze* – рослина; англ.: *air* – повітря, *cake* – відфільтрований осад, *environment* – середовище, *horizon* – горизонт, *ozon* – озон, *pollution* – забруднення.

Похідні терміни – це терміни, у яких можливо виокремити мотиваційні основи та словотворчі афікси. Похідний термін містить у своєму складі одну кореневу та одну (чи більше) афіксальну морфему. Виділяють три моделі утворення похідних термінів: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний.

Префіксально-суфіксальний метод заключається в тому, що до кореня одночасно добавляється і префікс і суфікс. Напр. нім.: *abbaubar* – здатний до хімічного розкладу, *die Versiegelung* – опечатка територій, *die Verklappung* – викид відходів у воду, *die Verschmutzung* – забруднення, *die Beseitigung* – ліквідація.

Суфіксальний метод полягає в додаванні до кореня суфіксів. Цей метод є більш ефективнішим чим префіксальний, так як він не просто уточнює значення тої чи іншої основи, а й створює в науково-технічній термінології семантично-монологічні слова-терміни з різним значенням.

У німецькій мові найбільш продуктивнішим є суфікс *-ung*. Напр.: *die Kompostierung* – компостування, *die Verschmutzung* – забруднення, *die Sanierung* – очистка, *die Stilllegung* – консервація, при зупинка.

Серед традиційних іменникових суфіксів англійської мови високу словотворчу продуктивність у мові екології виявляють суфікси *-ation*, *-ism*, *(-abil) ity*. Напр.: *yeast fermentation* – дріждьове бродіння, *gamma observations* – нагляд за гамма-випромінюванням, *gamma-radiation intensity* – сила гамма-випромінювання, *gas-foam extinguishing installation* – приладдя для погашення пожежі хімічною піною, *genetic conservation* – збереження генофонду, *genetic diversity* – генетична різноманітність, *genetic heredity* – спадковість, *genetic variability* – генетична мінливість.

Процес префіксації, тобто утворення похідних термінів за допомогою дериваційних морфем в нашій термінології є менш популярним. Напр. нім.: *das Abgas* – вихлопок, *die Abnutzung* – тертя, *der Vorregenindex* – коефіцієнт попередніх опадів, *die Gefahr* – загроза.

Крім афіксального способу утворення термінологічної лексики, для позначення нових предметів, явищ та понять використовують словотвір.

Напр. нім.: *das Bilgenwasser* – трюмна вода, *das Bilgenöl* – суднове масло, *die Tierwanderung* – міграція тварин.

Великою особливістю збагачення англійського екологічного лексикону є вживання нових словотворчих елементів на базі латинських та грецьких кореневих основ (*eco-*, *bio-*, *mega-*, *-genomics*).

Напр.: *ecocentrism* – екоцентризм, *ecobiotic* – екобіотичний, *ecocatastrophe* – екокатастрофа, *ecoclimate* – мікроклімат навколишнього середовища, *bio-conversion* – біоконверсія, *bio-fertilization* – внесення біологічних добрив, *bioanalysis* – біоаналіз, *bioassay* – біооцінка, *bioassay technique* – біологічний метод, *megatherm* – теплолюбна рослина, *megathermal period* – мегатермічний період, *megatrophic* – евтрофний.

Дієвим механізмом формування нових дериваційних засобів є аналогічний спосіб словотвору. Так, унаслідок утворення низки нових одиниць за зразком складного слова незмінний компонент цієї лексеми стає, фактично, афіксом. Високопродуктивними у сфері екології виявилися елементи *-friendly*, *-free*. Напр.: *pesticidefree* – необроблений пестицидами, *climate-friendly* – безпечний для клімату, *eco-friendly* – екологічно чистий.

Словотворення розглядається як засіб номінації, як засіб поповнення словникового складу мови новими словами для позначення виникаючих явищ культури і цивілізації чи його оновлення за рахунок все нових засобів вираження [1, с. 3]. Під словотвором розуміють правила творення мовних одиниць за певними моделями та схемами, систему способів та засобів творення нових слів [11, с. 67]. Слово твориться певною сукупністю стосунків його компонентів (кореня, афіксів) і відношенням одного слова – члена словотворчої системи – до іншого слова тієї самої системи [7, с. 6].

За структурою компонентів складні екологічні одиниці (композиції) поділяються на такі типи [2, с. 13]:

а) складні слова, утворені з простих основ: *wind-farm* – набір генераторів, які переробляють енергію вітру в електроенергію; *earthship* – екологічно самодостатній дім, який живиться від джерел енергії, що поновлюються, та частково зроблений з використаних покривок та придатних для переробки матеріалів;

б) складно-похідні слова: *environmentfriendliness*, *environment-mindedness*;

в) складноскорочені слова: *agro-biotech, hightech, perc*; г) лексикалізовані синтаксичні утворення: *off the grid (off-the-grid)* – прикметник, що відноситься до людини, родини або житла, які більше не потребують послуг комунальних підприємств, особливо електро- та водопостачання [3, с.123].

Для німецької мови словоскладання є найбільш провідним процесом у поповненні лексики в цілому.

Основну кількість складних екологічних термінів складають двокомпонентні композити. Напр. нім.: *das Altlast* – покинута площа, *Altbatterie* – відпрацьований акумулятор, *die Arterhaltung* – збереження видів, *Bodenfilter* – поля фільтрації.

Також в німецькій екологічній термінології мають місце і трьохкомпонентні терміни. Напр. нім.: *die Gefahrstoffverordnung* – правила поводження з небезпечними речовинами, *Hintergrundstrahlung* – радіоактивний фон, *die Inversionswetterlage* – зміна погодних умов, *das Kohlenstoffsteuer* – податок на викиди вуглекислого газу.

В результаті терміноскладання складне слово являє собою структурний тип слів, який утворює термінологічну одиницю злиттям, з'єднанням, зрощенням двох або більше самостійних морфем (коренів, основ, слів). В якості першого елемента можуть виступати основа іменника, прикметника, числівника.

Найбільш частотним структурним типом є такі типи як:

1. «Іменник+іменник». Напр. нім.: *die Lärmvorsorge* – захист від шуму;
2. «іменник+прикметник» – *das Hochwasser* – наводнення;
3. «іменник+прийменник» – *der Niederschlag* – осад.

Що ж до англійської екологічної лексики, то для неї також є характерними такі структурні типи як:

1. «Іменник+іменник», напр.: *heat-island, animal-protection, zipteam, gene-doper, air-pollutant, zero-emission, animal-protection*.
2. «Прикметник+іменник», напр.: *brownfield* – покинута, забруднена промислова ділянка.

На сьогодні серед лінгвістів немає єдиної думки про природу термінологічних словосполучень. Ряд науковців відносить їх до фразеологізмів. К. Я. Авербух дає наступне визначення термінологічному словосполученню, це смислове та граматичне об'єднання двох чи більше повнозначних слів, які служать для найменування спеціального професійного поняття [1].

Основними властивостями термінологічних словосполучень є семантична цілісність та стійкість.

У німецькій екологічній термінології розрізняють ініціальну аббревіацію, гібридні утворення, акроніми, контамінацію, скорочення. Найбільш продуктивним способом є контамінація. Напр.: *AbwWwv* – *Abwasserwaltungsvorschrift* – інструкція по відведенню та очистці стічних вод, *AbWAG* – *Abwasserabgabengesetz* – закон про сплату за злив стічних вод.

Приклади ініціальної аббревіації – *IAWR* – *international Arbeitsgemeinschaft der Wasserwerke im Rheineinzugsgebiet* – міжнародне об'єднання водопостачаючих підприємств в басейні Рейну, *GARP* – *Atmosphärenforschungsprogramm* – програма дослідження глобальних атмосферних процесів.

В англійській мові найбільш продуктивним способом є аббревіація.

Напр.: *ISTAS* – *union institute of work, environment and health* – профспілковий інститут праці, навколишнього середовища та здоров'я, *AABE* – *Asian Association for Biology Education* – Асоціація країн Азії з підготовки фахівців в області біології, *AAR* *average annual rainfall* – середньорічні опади.

Поява нових слів у мові за часту становить собою певні труднощі при їх передачі у мові перекладу. І тому, у процесі перекладу новоутворених термінів в сфері екології та охорони навколишнього середовища перекладачеві, який не є фахівцем, приходиться на допомогу його філологічна освіченість, знання асоціативних зв'язків термінологічних морфем, афіксальних особливостей термінів.

Основні джерела формування досліджуваної терміносистеми є запозичення, інтернаціоналізми та неологізми. Розрізняємо зовнішні та внутрішньомовні запозичення. Одними із основних джерел формування досліджуваної терміносистеми є запозичення, інтернаціоналізми та неологізми. Розрізняємо зовнішні та внутрішньомовні запозичення.

Мови піддаються іншомовному впливу і, відповідно, мають вплив на інші мови. На кількість запозичень впливає кількість мов, що одночасно співіснують, та статус, отриманий цими мовами. Термінологія англійської та німецької мов поповнюються великою кількістю нових лексичних одиниць, що віддзеркалюють у мові певні історичні факти, соціальні та культурні фактори, це міжмовні контакти та соціальні зміни мають вагомий вплив на термінолексику.

Твердження, що для запозичень немає мовної причини, на нашу думку, не є цілком правильною. М. О. Медетова вважає, що запозичення термінів зумовлено:

- 1) відсутністю відповідних еквівалентів для найменування нових понять в мові-реципієнті;
- 2) намаганням усунути полісемію та омонімію в термінології;
- 3) уточненням семантичних відтінків терміна;
- 4) функціонуванням у мові-реципієнті раніше запозичених структурно однотипних елементів, які сприяють їх входженню до лексико-семантичної системи мови-реципієнта; та
- 5) інтернаціональним характером запозичених термінів [8, с. 85–86].

Слова англо-саксонського походження позначають базові поняття англійської фахової мови природоохоронної тематики: *wood, meadow, hill, rain, wind, snow, land* тощо.

У англійській екологічній терміносистемі є багато запозичень з французької мови: *abatement – боротьба, reservoir – резервуар, environment – навколишнє середовище, leakage – утічка* тощо.

Значний вплив на термінологію охорони довкілля належить латинській та старогрецькій мовам. Напр.: Англ. *reserve – заповідн, contamination – радіоактивне забруднення, deforestation – вирубка лісів, deposition – зміщення, extinction – зникнення, irrigation – зрошення, purification – забруднення, vegetation – вегетація* тощо; нім. *Bioakkumulation – біоакумуляція, Konzentration – концентрація, Desertifikation – деградація землі* тощо.

Старогрецькі запозичення, напр.: англ. – *microscope – мікроскоп, barometer – барометр*, так і в нім.: *das Mikroskop, das Mikroskop* тощо. Такий термін як *ecology – екологія* (грец. «*oekos*» – житло та «*logos*» – вчення) також має грецьке походження.

Інтернаціоналізми розглядаємо як слова, які мають міжмовний характер вживання завдяки наявності однакового значення та аналогічного звучання в різних мовах [6, с. 70]. Елемент може називатися інтернаціональним тільки тоді, коли він існує принаймні у трьох неспоріднених мовах [5].

Такі екологічні терміни набули статусу інтернаціоналізмів: *reservoir – резервуар, fjord – фйорд, photolysis – фотоліз, biology – біологія, ecology – екологія, geysir – гейзер, urbanisation – урбанізація* та ін.

Внутрішньомовні запозичення – це терміни із суміжних галузей. Надамо приклади внутрішньомовних запозичень із суміжних галузей:

- а) терміни біології: *die Abart* – підвид;
- б) терміни географії: *der Landsee* – внутрішнє озеро;
- в) терміни геології: *die Erosion* – ерозія;
- г) терміни водопостачання: *städtisches Abwasser* – міські стічні води.
- д) терміни сільського господарства: *die Düngung* – удобрення;
- е) терміни хімії: *die Säuerung* – окислювання;
- є) технічні терміни: *der Drucktest* – випробовування на міцність тощо.

Зауважимо, що перелік термінів із суміжних галузей, які функціонують в термінології, не є вичерпним і постійно поповнюється.

Будь-якій терміносистемі властиві новоутворення, які ще не фіксуються спеціальними словниками. Терміносистема природоохоронної тематики не є винятком.

Висновки і перспективи. Отже, в німецькомовному та англomовному дискурсах зустрічаються екологічні терміни, які утворено префіксальним, суфіксальним та префіксально-суфіксальним способами. Найбільш продуктивним типом є для німецької термінології двокомпонентні складні терміни. Скорочені терміни являють собою особливий тип екологічних термінів, які набули широкого розповсюдження через розвиток науково-технічного прогресу. Найбільш продуктивним типом як для німецької так і для англійської є скорочення – контамінації.

Складання нових слів у мові часто має за собою певні труднощі при їх передачі у мові перекладу. А тому, під час перекладу новоутворених термінів в сфері екології та охорони навколишнього середовища перекладачеві, який є нефакхівцем прийде на допомогу його філологічна освіченість, знання асоціативних зв'язків термінологічних морфем, афіксальних особливостей термінів.

Список використаних джерел

1. Авербух, К. Я. Общая теория термина [Текст] / К. Я. Авербух – Иваново, 2004. – 252 с.
2. Айвазові, Н. М. Формування україномовної терміносистеми «промислова Екологія» (лінгвокогнітивні засади) [Текст] / Н. М. Айвазові, Г. В. Козлова, Н. М. Філіппова // Проблеми української термінології : зб. наук. пр. – 2012. – С. 58-61.
3. Багмут, Й. А. Проблеми перекладу суспільно-політичної літератури українською мовою [Текст] / Й. А. Багмут. – К. : НД, 2005. – 58 с.)
4. Іванова, Н. А. Словотворний потенціал англomовних лексичних інновацій сфери екології та проблеми їх перекладу українською мовою [Текст] / Н. А. Іванова // Філологічні трактати. – 2010. – Т.2, №1. – С. 121-127.
5. Кияк, Т. Р. Запозичення та інтернаціоналізми у фахових мовах [Електронний ресурс] / Т. Р. Кияк. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/1068/1/06ktpifm.pdf>.
6. Кияк, Т. Р. Лингвистические аспекты терминоведения [Текст] / Т. Р. Кияк. – К. : УМК ВО, 1989. – 104 с.
7. Кубрякова, Е. С. Словообразование//Лингвистический энциклопедический словарь [Текст] / Е. С. Кубрякова – М. : Советская энциклопедия, 1990. – С. 331.
8. Медетова, М. Е. Иноязычные заимствования в русском языке (на материале терминологии спортивных игр) [Текст] / М. Е. Медетова //

Сравнительно-сопоставительное изучение языков и интерференция. – Алма-Ата, 1989. – С. 84–89.

9. Ритікова, Л. Л. Особливості формування біотехнологічної термінології англійської мови [Текст] / Л. Л. Ритікова // Аграрна наука і освіта. – 2008. – Т.9. – № 3-4. – С. 122-126.

10. Руденко, Н. С. Екологічна лексика як об'єкт перекладу: теоретичний та методологічний аспекти [Текст] / Н. С. Руденко // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – №16(227), Ч. I. – С. 56-60.

11. Саламаха, М. Я. Антонімія у парадигматичних відношеннях англійської термінології сфери охорони довкілля [Текст] / М. Я. Саламаха // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2013. – Вип. 28. – С. 220-223.

References

1. Averbuh, K. Ya. (2004) Obshchaya teoriya termina [The General theory of the term]. Ivanovo, 252.

2. Aivazovi, N. M. (2012) Formuvannia ukrainomovnoyi terminosystemy «promyslova Ekologiya» (lingvokognityvni zasady) [The formation of Ukrainian system of terms «industrial Ecology» (linguistic and cognitive foundations)]. Problems of Ukrainian system of terms: collection of scientific papers, 58-61.

3. Bagmut, Y. A. (2005) Problemy perekladu suspilno-politychnoyi literatury ukrayinskoyu movoyu [Problems of translation of social and political literature into the Ukrainian language]. Kyiv: Naukova dumka, 58.

4. Ivanova, N. A. (2010) Slovtvirnyi potentsial anglomovnykh leksychnykh innovatsiy sfery ekologiyi ta problem yikh perekladu ukrayinskoyu movoyu [Text] [Derivational potential of English lexical innovations in the sphere of ecology and the problems of their translation into the Ukrainian language [Text]]. Philological treatises, B.2, №1, 121-127.

5. Kyyak, T. R. Zapozychennia ta internatsionalizmy u fakhovych movakh [Borrowings and internationalisms in the professional languages]. [Internet resource]. Access mode: <http://eprints.zu.edu.ua/1068/1/06ktpifm.pdf>.

6. Kiyak, T. R. (1989) Lingvisticheskiye aspekty terminovedeniya [Linguistic aspects of terminology]. Kyiv: UMK VO, 104.

7. Kubryakova, E. S. (1990) Slovoobrazovanie [Word formation] // Linguistic encyclopedic dictionary. Moscow: Soviet encyclopedia, 331.

8. Medetova, M. E. (1989) Inoyazychnyye zaimstvovaniya v russkom yazyke (na material terminologii sportivnykh igr) [Foreign borrowings in the Russian language (on the material of the terminology of sports games)]. Comparative study of languages and interference, Alma-Ata, 84-89.

9. Rytikova, L. L. (2008) Osoblyvosti formuvannia biotekhnologichnoyi terminologiyi angliyskoyi movy [Features of the formation of the biotechnological terminology of the English language]. Agricultural science and education. B.9. №3-4, 122-126.

10. Rudenko, N. S. (2011) Ekologichna leksyka yak obyekt perekladu: teoretychnyi ta metodologichnyy aspekty [Environmental lexicon as an object of translation: theoretical and methodological aspects]. Gazette of LNU of Taras Shevchenko, №16(227), P.I, 56-60.

11. Salamakha, M. Ya. (2013) Antonimiya u paradyhmatychnykh vidnoshennyakh anhlomovnoyi terminologiyi sfery okhorony dovkilliya [Antonimics in paradigmatic relations of English terminology in the sphere of environmental protection]. Gazette of Zhytomyr state university of Ivan Franko, Is.28, 220-223.

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ НЕМЕЦКОЙ И АНГЛИЙСКОЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОСИСТЕМЫ

Н. С. Ольховская, Ю. В. Худжина

Аннотация. В статье рассматриваются способы образования лексических единиц терминов природоохранной тематики английского и немецкого языков и средства передачи их на украинский язык. Значительное внимание уделяется именно структурно-семантическим особенностям экологических терминов. Проведен словообразовательный анализ. Особое внимание уделяется аффиксальным методам образования новых лексических единиц (а именно префиксальному, суффиксальному, префиксально-суффиксальному методам). Рассмотрены новые экологические словосочетания, а именно способы их образования. Значительное внимание уделяется инициальной аббревиации, гибридным образованиям, акронимам, контаминации, сокращениям. В статье также рассмотрены особенности экологического термина как единицы отраслевой терминосистемы; продемонстрировано влияние дефиниции и контекста на выделение экологического термина из ряда единиц других отраслей знаний. Актуальность выбора темы определяется, с одной стороны, ролью экологической лексики в обогащении словарного состава немецкого языка, а с другой – необходимостью комплексного анализа инновационных процессов и явлений в лексике сферы экологии последних десятилетий. Анализ существующих форм терминов позволяет установить наиболее продуктивные способы и модели их образования, что дает возможность дальнейшего прогноза развития терминосистемы.

Ключевые слова: словообразование, экологический термин, аффиксация, аббревиация, контаминация, структура

STRUCTURAL-SEMANTIC FEATURES OF GERMAN AND ENGLISH ENVIRONMENTAL TERM SYSTEM

N. S. Olkhovska, Y. V. Khudzhina

Abstract. Today a modern linguistics has a strong interest in the formation of vocabulary, because it is constantly enriched with new lexical units in connection with globalization, the development of international contacts and so on.

Problems of word formation researched such famous linguists as M.Y.Plyusch, O.S.Kubryakova, H.O.Vynokur, Y.A.Zatsnyy and others. From the perspective of cognitive linguistics, word formation takes an important role because he completely focused on communication, the transfer of knowledge about the world. O.S.Kubryakova notes derived words, unlike ordinary call not only an action, object, but also point to the relationship, their relationship to other action items. In this way it becomes possible to connect new experiences with the old, to know the unknown through the known.

The relevance the study caused by the presence of growing interest in the study of linguistic features of environmental themes and terminology of translation.

The goal of this study is to determine the main ways of creating terminology system of ecology in comparative aspect of the English, German and Ukrainian languages. The terms, as a sign of unity, can be considered in three ways: in terms of form and structural features (syntax), meaning (semantic) and the characteristics of their use (pragmatic). Term – emotionally neutral word or phrase that is used for the exact expression of concepts and names of objects. Structural features of of terms from the perspective of formal organization are quite great significance for understanding. The more complex structural model terms and operate a particular system, the more difficult is the process of decoding terminological units. Analysis of existing forms of terms can also install the most productive methods and models of their formation, which allows the prediction of further development of the system. The environmental terms represented by the following

structural types: simple terms, derived terms, complex terms, terminology connections, reduction. A simple term is essential, based on unchanged and includes important meaning. Derivative term – a term which may isolate motivational base and derivational affixes. The original term contains in its composition one root and one (or more) affixed morpheme. There are three models of the formation of derivatives of terms: prefixal, suffixal, prefixes-suffixal. In affixed method of formation of terminological vocabulary to describe new objects, phenomena and concepts is used word formation.

Word formation considered as a means nomination as a means of replenishment vocabulary with new words to describe the emerging phenomena of culture and civilization or its renewal through new means of expression. Under the rules of word formation to understand the creation of linguistic units on certain models and diagrams, system methods and means of creating new words. Word created a certain amount of relationship of its components (roots, affixes) and the ratio of single words - a member of word-formation system - another word of the same system.

Today among linguists disagree about the nature of terminological expressions. Several scientists relates them to the phraseology. KJ Averbukh gives the following definition of terminological phrases, grammatical and a semantic association of two or more full-blown words that are used to name specific professional concept

The main properties terminological expressions are semantic integrity and stability. The German environmental terminology abbreviations distinguish initial, hybrid formation, acronyms, contamination reduction. The most productive way is to contamination.

So, in the German-speaking and English-speaking discourses meet environmental terms established prefixal, suffixal, prefixes-suffixal ways. The most productive type of terminology is for the German two-component complex terms. Abbreviated terms are a special type of environmental terms which are widely spread through the development of scientific and technological progress. The most productive type for both German and English is abbreviation – contamination.

Keywords: *word formation, ecological term, affixation, abbreviations, contamination structure*